

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Szerkesztő- s kiadóhivatal:
K.-Vásárhelyt a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetések és nyílt-terek
árszabály szerint felvétel-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelyt.

Előfizetési felhívás.

Az 1881. december 18-án kelt s kiosztott felhívás értelmében előfizetést nyitunk a „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 4-szer megjelenő hirlapra, a következő árakkal:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imréhez küldendő, vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal.

K.-Vásárhelyt, 1882. január 1.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

Budapest. jan. 18. Györffy, Krisztinkovich, Turgonyi, Hentaller, Helfy, Bódog a költségvetés ellen szoltak.

Zára. jan. 18. Herczegovinában a belyzet mindinkább komolyabbá válik.

London. jan. 18. Oroszországnak merev előnyomulását figyelemmel kíséri Anglia.

Konstantinápoly. jan. 16. A hadkötelezettség nem mohamedán alattvalókra is kiterjesztetik.

Mi ujság?

Országgyűlés. A mióta az új ház együtt ül, nem volt még oly látogatott ülése, mint a jan 15-iki. Kivált a karzatokon. Mintha találkozt volna egymásnak az egész főuri világ, ugy tele volt a karzat mágnásokkal. A főrendi ház karzata egészen megtelt, ott volt az egész uri kaszinó. A diplomaták, a nők karzatának első sorait előkelő urnők foglalták el, köztök Andrassy Gyula grófné, leányával.

A nagy érdeklődést az magyarázza meg, hogy már napok óta híre járt egy kormánypárti képviselő föléptének a kormány ellen. Rohonczy Gedeon, a ki a Várady-affaire idejében oly sokat emlegetett tette nevét, jegyeztette fel magát szólásra, — az egyedüli az

egész kormánypártból. Minden felé beszélték, hogy erős támadásra készül az elharapózott korrupció ellen s az eddiginél határozottabb föllépésre szólítandja föl a kormányt és pártját s fölszólalása eredményétől teszi függővé, ha vajjon továbbra is hive marad a kormánynak, vagy kilép a pártból.

Izgatott ülésre volt hát kilátás. Annál is inkább, mivel szerte beszélték s a lapokban is érintve volt, hogy határozottan formulázott konkrét vádakkal fog föllépni a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium s kivált annak államtitkára, Hieronymi ellen. Az, hogy az államtitkár Várady Gábornak veje, még ingerlőbbé tette a helyzetet az izgató jeleneteket kedvelő közönség szemében.

Meg is látszott a publikumon, mily türelmetlenül veszi, hogy a várt „élvezetre“ oly soká kell várakoznia. Előbb még a jogügyi bizottságba kellett beválasztani egy tagot, mi a képviselők névsorának kétszeri fölolvását követeli. Azután még Szapári pénzügyminiszter állt fel a költségvetés védelmére Somssich és Eötvös Károly ellen. A sok numerus kemény próbára tette a ház türelmét. De hát vége lön e beszédnek is s megérkezett a várva várt pillanat, midőn Rohonczy egy miniszteri széket legalább is összetör.

Előadása kevésbé volt izgatott, mint multkori fölszólalása alkalmával. Látszott rajta, hogy készült. S a mig általánosságokban beszélt, tagadhatatlan, hogy csak fokozta a kíváncsiságot. Sőt fölesigázta, a mi aztán egyáltalában nem vált előnyére előadása azon részének, a hol a határozott esetekre alapított vádakkal kellett előállania.

A beszéd eleje teljesen alkalmas volt valami rettenetes bűnök, meglepő leleplezések hallására készíteni elő a közönséget s mindenki várta a sujtó mennykövet. Hát a meglepetés nem is maradt el; de egészen más irányban nyilatkozott, mint a hogy az előzmények után várni lehetett.

A borzalmas leleplezések elmaradtak s kik a botrányt várták, megbotránkozva távoztak, hogy nem volt botrány.

Társas életünk.

Csik-Szereda, 1882. január 3.
(Vége.)

Részünkről azonban azt tartjuk, hogy mindennek dacára is az ifjuságnak nem lenne szabad, hogy gyá-

va lemondással túrja a társadalmi állapotok tarthatatlanságát. Ha egyszer meghiusul valami, újat kell kezdeni, mert ifjú erőkhöz a csüggedés nem férhet. Hogy pedig a kitartást siker koronázza, arra kézzel fogható bizonyíték azon egyetlen, bár csak 2 hónapig tartó, de nagy felkarolásban részesülő multság, mely a csikszeredai korcsolyázó társaság által gyakoroltatik. Alig három éve, hogy e multság divatba jött s bár eleinte nagy nehézségekkel járt annak megteremtése és alig talált pártolásra, ma már a társas életnek egyetlen kapcsa, nélkülözhetetlen gyűlpontja s nők és férfiak aprajának s nagyjának általános és élvezetes szórakozása. Részünkről azt tartjuk, hogy úgy, a miként a korcsolyázó társaság összehozása és együtt-tartása fényesen sikerült, úgy sikerülne ezen társaságot a szórakozások és multságok különböző irányu fajainak művelésére és gyakorlására más téren is összehozni. Családi multságokban, nyilvános tánczvi-galmakban, műkedvelői előadásokon, zene-, felolvasási, szavalati s más estélyeken.

Egy szóval csak vállalkozási szellem, életkedv és kitartás szükségeltetik a fiatalság részéről, lelkesedés a nők és áldozatkészség az öregek részéről s meg vagyunk győződve, hogy Csik-Szeredában olyan vig, kedves és művelt társas életet lehet teremteni, mely bármely vidéki város társas életével bátran versenyezhet.

E czél eléréséhez azonban a kezdeményezés első sorban az irányadó körök jó példaadása által fogna sikerre vezetni, s etekintetben meg is vagyunk győződve, hogy azok a családok, kik a társadalmi életben való hivatásukat és szerepüket átérzik, nem is fognak visszahúzódní a csiki társas élet új életre ébresztésének eszméjétől. Hogy az így megélenkült, fölfriissült társas életnek mily mesés és jótékony hatása volna a közszellemre, mily nagy arányokban járulna a műveltségi állapotok fejlesztéséhez, mily lényeges befolyással volna a finomabb izlés és nemesebb életszokások terjesztésére s hogy az ily irányu társas életben mily nagy mérvben fejlődnek ki a culturalis mozgalmak iránti ér-

zék és hajlandóság, azt, úgy hiszem, fölösleges bővebben vitatni. Adná az ég, hogy ezen csak általános-ságban fölvetett eszmék egyelőre legalább a jobb érzésűekben fölkeltenék a gondolkozást a fölött, hogy miként lehetne trespédő társas életünket s annak kóros állapotait jobb irányba terelni. E téren az ifjuság egy magában nem képes utat törni, ahoz az öregek s a családok együttes és odaadó közreműködése szükségeltetik. Bárha mindannyian őszintén magukévá tennék az eszmét s annak czélra vezetésében mindannyian egymás jóvoltára s megvámknak emelkedetebb társadalmi színvonalra való emelésére vállvetve közreműködőnek!

Gelencze, 1882. jan. 12.

Kedves barátom!

Igéretemet beváltandó, rég készülök a vadászatok eredményéről, a melyekben részt vettem, vagy melyekről hiteles forrásokból értesültem, tudósítani tégedet.

Oly vadászatokon, melyek apróbb vadra tartattak, többször vettem részt; de sajnálattal említem fel, hogy az eredmény annyira silány volt, miszerint azokat megemlíteni sem érdemes.

A Beldi T. által rendezett vadászat volt az egyedüli, melyet felemlítek s melyen részt vett a Brassóban állomásozó huszárezredek is, herczeg Nassau Vilmos. A vadászat eredménye számos nyul, róka, öz, 1 farkas és egy medve volt. Ilyen sikeres és ugy szölvá rögtönzött vadászatot vajmi keveset láttunk itt.

Voltak még más vadászatok is; így az erdővidéki vadások csináltak egy nagy medvevadászatot, melyen egy kis kaland is történt. Ugyanis, midőn br. Rauber L. elfoglalta állását s leült, a medve már előtte volt; nem volt ideje felállani, hanem úgy lött drilling-fegyveréből hármát a medvére; a medve meg lévén sebezve, dühösen nekiment a vadásznak, ki egy fa mögé menekült. A medve gyorsabb lévén, beérte és hatalmas körmét belevágta bal vállába; a báró tovább

A „Székelyföld“ tárczája.

Székely buzogány.

Ne ijedjenek meg, t. olvasóim. Nem valami verekedésről vagy furkós hadjáratról, hanem csak egy kis régiségről van szó.

Közelebből egy sétatbot került kezemre, melynek fogantyuját egy érdekes buzogány képezi; nem oly érdekes ugyan, hogy Pulszky Ferencz orsz. muzeumi felügyelő urnak különös örömet és meglepetést okozhatnánk vele; de ránk székelyekre, különösen csiki atyafiakra nézve elég történelmi érdekességgel bír, mert a madéfalvi híres „Siculicidium“-ra emlékeztet, a mennyiben a buzogány legkiválóbb priz-máira az „1764“ évszám van vésvé.

A madéfalvi veszedelemre, különösen a katastropha fő momentumára és stratégiai oldalára nézve oly hiányosok a történelmi adatok, mintha ezen esemény nem 100, hanem legalább is 500 évvel ezelőtt ment volna végbe. Maga P. Losteiner Lénárd, a csiksomlyói szeretetház krónikása is az ilyenmü adatokban sovány; ilyen szárazok azon újabb ismertetések és

munkák (Gr. Teleki „Székely határőrség“ czimü munkáját sem véve ki) is, melyek az említett forrásra voltak utalva. Ezt nem is csodálhatni azon terroris-mus miatt, mely alatt az akkori hazafiak állottak. Innen van, hogy Csikmegye levéltárában az 1764. jan. havára (melynek 6-án a veszedelem történt) vonatkozó adatok csaknem egészen hiányzanak. Hasonló irt látok a szomszédos ecclesiák, u. m. Rákos, Szt.-Mihály, Szt.-Miklós, Delne, Somlyó anyakönyveiben, melyekben vagy épen semmi, vagy csak elvéve egy-egy száraz említés történik olyan halotról, ki Madéfalvánál esett el, vagy az ott kapott sebben halt meg. Holott nagyon kíváncsok lenné csiki és háromszéki családainkra nézve ezt tudnunk, különösen akkor, midőn a madéfalvi sirt egy, a történelmi eseményhez méltóbb s korunknak is megfelelőbb emlékekkel szándékoznak hazafias keblü patriotáink megjelölni.

Ily viszonyok közt tehát nem minden érdek nélküli a szóban forgó székely buzogány, melyet a madéfalvi mészárlásnál minden valószínűség szerint apáink közül valaki, más fegyvernem hiányában, használt s azért vésette bele a szomorú emlékü esztendőnek számát.

futott; akkor meg lábikrájába vágott bele. E közben a báró újra töltött, megfordult s a puská csövét a medve szájába téve, újra lőtt, de a vérvesztés miatt ereje elhagyta és elesett; a medve pedig még pár lépést tett és szintén összerogyott.

Szomszéd pajtása, Z. Gy., gyanússá lévén téve a sok lövés által, oda sietett s vérében fetrengve találta a bárót, ki szólni sem tudott s csak ujjával mutatott az irány felé, merre a medve ment. Pár lépésre ott feküdt a meglőtt medve, puskával szájában. A bárót rögtön haza vitték s jelenleg is fekszik. Egyike legügyesebb vadászaiknak és kitűnő lövő. A fegyvert kivették a medve szájából tökéletesen összerágva és hasznavehetetlen állapotban.

Más sikeres medvevadászatról is hallottunk valamit. Felemlitem még, hogy Háromszéken és Erdővidéken a lefolyt hónapokban szeptembertől mostanig 25 db medve esett el.

Miután lapodat egészen igénybe venni nem akarom, sokat nem írok. Most csak ennyit, jövő alkalommal többet. Addig is üdvözlő

vadász pajtásod:
Vadász Gyula.

Mindenféle.

— A 62-ik gyalog serezed szabadságolt katonáit egy legujabb katonai parancssal behívták szolgálattételre. E serezedbe tartoznak a csikmegyei hadkötelesek.

— A pisztoly egy újabb áldozata. Imecsfalvi Fejér István jómódu kereskedő fia, István, e hó 8-án több falusilegényvel beszélgetett; egyik meg akarván ijeszteni, pisztolyt rántott elő, hogy füle mellett elsüsse, de oly szerencsétlenül lőtt a fiúra, hogy annak jobb szemébe ment az egész töltés. Az orvosok véleménye szerint a szegény fiu meg fog vakulni s esetleg meg is örlülhet.

— Tűz ütött ki tegnapelőtt este 7 órakor Kézdi-Vásárhelyt. Egy istálló gyúlt meg. Végtelen szerencse, hogy az nap hó esett, mely a tűz tovább terjedését

Székelyeinknek az eseményt megelőző időben alig is volt más alkalmas fegyverök avagy kézbelijök, mert a Rákóczi-féle kuruczvilág végével és az állandó katonaságnak 1715-ben történt felállításával kivétel nélkül a régi fegyver s csak a többször említett 1764-ben adatott rájuk a német által kovácsolt határori puská.

A kezemből levő székely buzogány vörös rézből van verve; van 12 prizsmája, melyek három egymásra lapult négyszögű csillagot képeznek; a középső nagyobb csillag tengelye 6 cm., a kisebb csillagoké 4.5 cm., vastagsága vagyis magassága 3.5 cm. Tulajdonosa Istvánfi Alajos zsögödi kántor-tanító ur, ki nagyon lekötölezne, ha az érdekes darabot csiki anyagymnasiumunk régiség-tára részére átengedné. — Van egy ilyen rézbuzogány tek. Tankó Ferencz ur birtokában is, mely a csikszentimrei nagy mezőn találtatott. Ha a székely-nemzeti múzeum ilyen példányokkal nem bírna, ohajtjuk, hogy a hazafias szellemű birtokos azt oda beküldeni sziveskedjék.

Imets F. Jákó.

meggátolá és hogy egészen csendes idő volt, mert e roppant sűrűségben, hol a zsindelelyel fedett házak annyira össze vannak építve, hogy úgy szólva az egész utcák egy szakadatlan hálózatalat képeznek: végzetes lehetett volna e tüzeset a városra.

— Vérlázító esemény fordult elő Ditróban e hó 8—9-ke közti éjszakán. Lévény ugyanis helybeli Balázs József székely gazdának egy Mezei Gábor nevű hülyeforma fogadott fia, ez, hir szerint azon boszujából, hogy előbbi egy darab szántóföldet a szárhegyi szerzeteseknek hagyományozta, este magát felpalinkázván, azon éjen a fogadott atyát, ki már az ágyban feküdt, egy kemény bükkfabottal úgy föbe ütötte, hogy az elvesztette eszméletét; de még ezzel a hiéna meg nem elégedvén, még vagy 13 súlyos ütést mért áldozata fejére, melyből a patakként kiömlő vért a kertnek az utca felőli végéhez sajátárral hordotta ki s a hullát korcsolyán meghordozván, az ut mellé levette. Reggelre saját véres öltözetét a gyilkos megváltoztatta s a véres korcsolyát a vékony havon több helyett meghurcolta és többféle módon igyekezett az üldöző igazság kezét tévutra vezetni, de elfeledvén a véres inget magáról levetni, az rajta, véres öltözeté pedig az istálló híján lévő szénában a rendőrség által megtaláltatott s a járásbíróshoz bejelentetvén, a jó madár biztos őrizet alá tétetett. 10-én a járásbíróstól is kiszállván egy küldöttség, a hullabonczolás megtörtént, s a gyilkos, ki tettét be is vallotta, a gyógy-szentmihályi fogházba csendőrök által bekísérített. Szörnyű rémtett, mely — reméljük — nem fogja kikerülni az érdemlett megtorlást.

— Kézdi-Vásárhelyt az agglégények száma ijesztő mérveket kezd ölteni. Kuriozum gyanánt megemlítjük, hogy egy alkalommal csak egy vendégelői asztal mellett 9 drbot számláltunk meg, még pedig ama telivér fajtából, mely hajlamainál és érzelmeinél fogva hivatva van életpályáját egyedül megfutni és soha meg nem házasodni. Ezen urak papirosan számítgatják a házasság esélyeit; folytonosan tervezgetnek, folytonosan ámitják magukat, míg végre az agglégények két rémo: a közsvény és életunalom megjelen, melyekhez még társul szegődik az eltévesztett életpálya feletti bánat. Ekkor bizonyára többet érne az oly sokat emlegetett „arany szabadság“-nál egy „aranyos kis feleség“. Agglégények, térjeteik meg, míg nem késő és házasodjatok!

— Korcsolyabál. A marosvásárhelyi korcsolya-egylet pénztára gyarapítására a „Transylvania“ disztermében 1882-ik évi február 4-én, szombatn zártkörű tánczestélyt rendez a következő rendező bizottmány: Tompa Gyula elnök, br. Szentkereszty Zsigmond alelnök, Sándor Kálmán titkár, ifjabb Csiki Gerő, Darkó Akos, Eckwerth József, Gubodi Gyula, Görög József, dr. Marosi Kálmán, Máriaffi Dávid, Tauszik B. Hugó. Belépti díj: Személyjegy 1 frt 50 kr. Családjegy 4 frt. Számozott erkélyjegy első sorban 2 frt 50 kr. Második sorban 1 frt. Jegyek a meghívó előmutatása mellett előre válthatók Gubodi Sándor ur kereskedésében. A kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak a fennt nevezett bizottmány bármely tagjához.

— Helyreigazítás. Lapunk 7-ik számában közölt, ifj. Jancsó Mózes urra vonatkozó hymen-hirre nézve megjegyezzük, hogy a menyegző nem e hó 17-én, mint tudósítónk tévesen közölte, hanem e hó 24-én fog megtartatni.

PIACZI ÁRAK.

		K.-Vásárhely január 16.	
		frt	kr
Hectoliter	legszebb	8	20
	Buza (tisztá) közepes	7	60
	gyöngébb		
	Buza (vegyes)	7	—
	Rozs legszebb	4	80
	közepes		
	Árpa legzebb	4	20
	közepes		
	Zab legszebb	2	80
	közepes		
Kilogr.	Törökbuza	4	60
	Kása	12	
	Borsó	7	
	Lencse	10	
	Fuszulyka	5	—
	Lenmag		
	Burgonya	1	50
	Marhahús		36
	Disznóhús		40
	Juhhús		24
	Faggyu		32

Magy. kir. államvasutak.
Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Állomások		Gyors- vonat 1.	Sze- mely- vonat 3
Bukarest	Indul	8.15	6.30
Predeal	"	1.09	4.53
Tömös	"	1.33	1.21
	(Erk.)	2.06	6.13
Brassó	(Ind.)	2.16	6.52
Földvár	Ind.	2.44	7.23
Ápáczá	"	3.03	7.43
Kőpecz	"		8.13
Alsó-Rákos	"	3.54	10.15
Héjasfalva	"	5.07	10.32
Ségesvár	vendéglő (Erk.)	5.12	10.52
	(Ind.)		12.06
Medgyes	Ind.	6.01	
Kapus	Elágozás) vendéglő (Erk.)	6.13	12.24
	N.-Sze- benfelé) Ind.	6.31	12.30
Tövis	Elágozás) vendéglő (Erk.)	7.30	2.06
	Gy.-Fehér- vár felé) Ind.	7.37	2.26
Kocsárd	Elágozás) vendéglő (Erk.)	8.18	3.24
	M.-Vásár- hely felé) Indul	8.23	3.34
Kolozsvár	vendéglő) (Erk.)	10.07	5.59
	Indul	10.17	6.24
Nagyvárad	vendéglő) (Erk.)	1.45	11.04
	Indul	1.50	11.25
Budapest	Érkezik	7.30	8.45

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

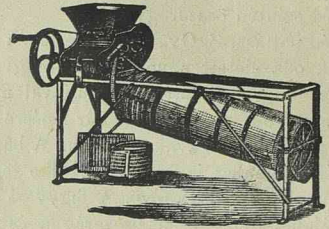
NYOMATOTT SZABÓ ALBERTNÉL KÉZDI-VÁSÁRHELYT.

Minden kiállításon az első érdeméremmel kiuntetve

Ezüstérem. Páris 1878.

Ada, máj. 1-én 1881. aranyérem.

Zala-Egerszeg, május 2-án 1881. Első díj.

30—30

Brogle J. és Müller

gép- és rostalemez-gyára B.-Pesten

(A Margit-hid közelében.)

Készít **trieuröket** (konkolyválasztó) t kü-
lönféle nagyságban,

Trieur hengereket malmok számára,

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

A farsangi idényre.

Van szerencsénk a n. érd. hölgyközönség
szíves tudomására juttatni, hogy

raktárunkon a legnagyobb választékban
kaphatók mindenféle **BÁLI CZIKKEK,**

nevezetesen

BÁLI SZÖVETEK:

satien, gaze, diagonal, mervilleaux,
foulard, moire és minden szintű **selymek;**

BELÉPTIK;

legyezők kiváló szép választékban;
fehér és fekete cipők arany és színes

hímzéssel;

KEZTYÜK;

virágok csokrok- s garnitúrákban
és minden e szakmába vágó cik-

kek igen jutányos árakban.

Kiváló tisztelettel

Wertán testvérek.

Kézdi-Vásárhelytől a tanácsház alatti

3—3

üzlethelyiségekben.